

Helsedepartementet
Politisk ledelse
postmottak@hod.dep.no

Korona-epidemien - dokumentasjon

Vi er gjort kjent med Aftenpostens henvendelser til ulike helseforetak, med spørsmål om muligheter for å kunne lage reportasjer knyttet til håndteringen av den pågående epidemien. Vi er også kjent med de avslagene som er gitt, samt Aftenpostens henvendelse til Helse- og omsorgsdepartementets av 22. april.

Vi vil på det sterkeste oppfordre Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet til å medvirke til at seriøse, redaktørstyrte norske medier gis muligheter for å dokumentere håndteringen av den største krisen som har rammet Norge etter andre verdenskrig.

Vi er selvsagt innforstått med at de spesielle forholdene som nå råder ved norske helseforetak stiller noen ekstra krav og medfører betydelige utfordringer. Det gjelder ikke minst de helsearbeiderne som nå jobber nærmest dag og natt for å redde liv og helse til dem som er rammet. Vi mener likevel det må være mulig å legge til rette for kontrollerte besøk av mindre team (1-2) reportere/fotografer, for å kunne gi allmennheten et innblikk i hvordan dette håndteres og hva som nå er virkeligheten for de helseforetakene det gjelder. Dersom helseforetakene fortsatt skal være like lukket som til nå, så betyr det at vi vil stå igjen uten historisk dokumentasjon på hvordan foretakene håndterte situasjonen, og vi vil stå uten visuelt materiale som viser hvordan dette fortonet seg for dem som opplevde det. Det vil være et alvorlig tap for det norske samfunnet.

Vi minner om at pressens samfunnsrolle og betydningen av dokumentasjon av viktige samfunnsbegivenheter er slått fast i en rekke dokumenter knyttet til offentlig myndighetsutøvelse. I NOU 2019:10 – Åpenhet i grenseland heter det for eksempel i punkt 4.2.4.1:

«Fordi mediene har denne viktige samfunnsrollen, har det offentlige plikt til å tilrettelegge for at mediene får gjort jobben sin, også i vanskelige situasjoner eller kriser. I relasjon til utvalgets arbeid, er dette typisk aktuelt dersom det oppstår spesielle hendelser i helse- og omsorgstjenesten, barnevernet, skoler eller barnehager, for eksempel ved større ulykker, skoleskyting, gisseldrama, terror eller lignende.»

Den pågående epidemien må utvilsomt kunne sies å være en krise. I så fall har altså «det offentlige», i denne sammenheng helseforetakene eller overordnet myndighet, en «plikt» til å legge til rette for slik informasjonsinnhenting og – formidling.

Vi mener det å systematisk nekte mediene tilgang til helseforetakene, og dermed hindre en vesentlig del av dokumentasjonen av krisens konsekvenser og krisehåndteringen, er i direkte motstrid til dette. Vi ber derfor direktoratet om å medvirke til at slik dokumentasjon blir mulig.

Til de restriksjoner som vi vet gjelder, så mener vi disse må være mulige å håndtere. At det er besøksforbud på helseforetakene, slik flere har oppgitt til Aftenposten, er selvsagt naturlig og forståelig. Det betyr likevel ikke at institusjonene er hermetisk lukket. En rekke personer beveger seg inn og ut hver dag, underlagt nødvendige forhåndsregler og restriksjoner. Dette må også kunne la seg gjøre for utvalgte reportere.

Oslo, 2020-04-24

Med vennlig hilsen
Norsk Redaktørforening

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Arne Jensen', written in a cursive style.

Arne Jensen
generalsekretær

Kopi: Helsedirektoratet